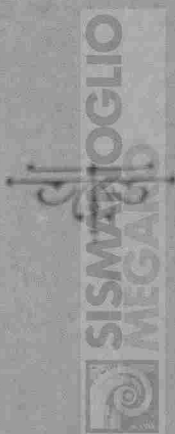

4504

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Μετάφρασις ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ

τοῦ W. R. ΜΑΛΤΒΥ

Ἐν Κωνσταντινουπόλει

Τύποις Η. Μ. Σειγάν

1924

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

ΤΟ ΠΑΡ ΚΑΙ ΤΟ ΕΙΦΟΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

*«Οὐκ ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην,
ἀλλὰ μάχαιραν»*

Ὁ θάνατος τοῦ Χριστοῦ ἦτο προδιαγεγραμμένος πρὶν νὰ ἐκτελεσθῇ καὶ ἡ πρᾶξις ἔγεινε μὲ σταθερὰν ἀπόφασιν, ἂν καὶ εἰς τὸ τέλος μὲ ἀσπύτους χεῖρας. Ἡ ἀγγελία τοῦ Χριστοῦ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔργου του, ἦτο «Μετανοεῖτε, ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.» Τοῦτο ἦτο βεβαίως ἐν Εὐαγγέλιον· ἀλλ' ἦτο ἐπίσης καὶ μία πρόκλησις εἰς ὅλας τὰς δυνάμεις τοῦ κακοῦ. Καὶ διὰ τοῦτο αὐτὴ ἦτο ἐπικίνδυνος λέξις διὰ τὸν Ἰησοῦν. Αὐτὸς παρεκίνησεν ὁλόκληρον ἔθνος νὰ μετανοῇ ἀπὸ τὰς ὁδοῦς του, καὶ νὰ στραφῇ πρὸς τὸν Θεόν. Ἄν ἦτο εὐχαριστημένος μόνον νὰ λέγῃ τοῦτο, καὶ νὰ τὸ ἀφήτῃ, οὐδεὶς θὰ ἠνόχλει Αὐτόν. Ἀλλ' ὁ τρόπος Του δὲν ἦτο οὗτος. Αὐτὸς ἦλ'ε νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὰ πράγματα. Ὁ λόγος Του ἦτο ζῶν καὶ ἰσχυρὸς. Χάρις καὶ Ἀλήθεια συνηνητήθησαν ἐν Αὐτῷ, καὶ ἕκαμον μίαν δυνατὴν ἐκκλησίαν. Ὅπου δὴποτε ἐπήγαινε οἱ ἄνθρωποι ἐγνώριζον τὰς ἐλπίεις καὶ τὴν πεποίθησιν. Τοιοῦτοι ποταμοὶ ζωηρᾶς ἐπιρροῆς ἐξήρχοντο παρ' Αὐτοῦ, ὥστε ἠναγκάζετο καπότε νὰ προφυλαχθῇ, μήπως ἡ ἐπίδρασις τῆς παρουσίας Του ἤθελε γεί-

SISMANOGLIO
MEGARO

νει σφοδρά, σπρώχνουσα τους ανθρώπους εις αστάθμητον ένθουσιασμόν αφ' ενός, ή εις ακράτητον πάθος μίσους αφ' έτέρου. Διά τινος ακατασχέτου ώθήσεως, μέρος μὲν τοῦ λαοῦ ἐξεκύμαινε πρὸς Αὐτόν, καί μέρος συνηθοίζοντο εις σκοτεινάς γωνείας, καί συνεβουλευόντο πῶς νὰ φωνεύσουν Αὐτόν. Καθὼς φαίνεται ὡς ἂν τις ένδοξος ἐκδρομὴ εἶχεν ἐκραγῆ εις τὰ παράλια τοῦ μικροῦ τούτου κόσμου.

Οἱ Φαρισαῖοι προσκαλοῦν Αὐτόν νὰ φάγη μετ' αὐτῶν. Ὁ Νικόδημος κρυφίως ἔρχεται εις τὸν οἶκόν του τὴν νύκτα. Ὁ Πέτρος ἀφίνει τὰ δίκτυα. Ὁ Ζακχαῖος παραιτεῖται τὰ κέρδη του. Μία γυνὴ μὲ κακὸν παρελθόν, ἀδιαφορεῖ τοὺς χλευασμοὺς τῶν συνδαιτημόνων, διὰ νὰ Τὸν πλησιάσῃ. Εἰς νέος ἀναποφάσιτος μέχρι τέλους, ἔρχεται τρέχων, ἐνῶ ὁ Ἰησοῦς ἀναχωρεῖ, διὰ νὰ μάθῃ τι πρέπει νὰ κάμῃ, καί ὅταν μανθάνῃ, ὅτι πρέπει νὰ δωρήσῃ ὅλα τὰ ὑπάρχοντά του, ἂν καί δὲν δύναται νὰ συγκατατεθῆ, δυσκόλως ἀποχωρίζεται περίλυπος. Εἰς τὸ τέλος, ὅταν ἡ Ἰερουσαλήμ εἶχε πλῆθος πολὺ, Γραμματεῖς, καί Φαρισαῖοι, καί ἱερεῖς, πρόθυμοι διὰ πρᾶξιν αἵματος, ἔσφιγγον τὰς χεῖράς των, ἐν ἀδυναμίᾳ καί τρόμῳ καί ἔλεγον, πρὸς ἀλλήλους, «Βλέπετε, δὲν ἔμπορεῖτε νὰ κάμητε τίποτε, ἰδέτε πῶς ὅλος ὁ κόσμος ἔχει ὑπάγει κατόπιν Του.» (Ἰωαν. 12 : 19)

Οὔτε εις τὰ φρούρια τῆς εὐαρεσκείας, οὔτε εις τὰς φυλάκας τῆς ἀπελπισίας ἦσαν οἱ ἄνθρωποι ἀσφαλεῖς ἀπὸ τὰς ἐπιθέσεις τοῦ Ἰησοῦ. Καί ὅσοι ἅπασι τὸν ἀκούσουν, αἰσθάνονται ἑαυτούς, παρασυρομένους ὑπὸ ρεύματος νέων καί κατακλυζόντων σχέσεων εις μίαν ἠθικὴν κρίσιν. Ὅταν ἀκούωμεν Αὐτόν νὰ λέγῃ πρὸς τινά, «Ἰταγε πώλησον τὰ ὑπάρχοντά σου, καί διαμοίραζε αὐτά,» καί εις τὸν ἄλλον «Μὴ φοβείσθε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα

μόνον,» καί εις ἄλλους, «Ἐάν τις δὲν μισήσῃ τὸν πατέρα, καί τὴν μητέρα, τὴν σύζυγον, καί τὰ τέκνα, χάριν ἐμοῦ, δὲν δύναται νὰ γείνη μαθητὴς μου,» δυσκολευόμεθα νὰ φαντασθῶμεν ἀκρόασιν, ἐν τῇ ὁποίᾳ τοιαῦτα λέξεις ἤθελον γείνει σοβαρῶς δεκταί. Ὅταν ἡ θρησκεία ἔχει γείνει συνθηματικὴ, εἶνε δυνατόν ν' ἀκούῃ τις ἢ νὰ λέγῃ τοιαύτας λέξεις, χωρὶς κανεὶς νὰ ἐλπίζῃ νὰ συμβῆ τίποτε. Ἄλλ' ὅπου ὁ Ἰησοῦς εὕρισκετο τὰ πράγματα ἐξετελοῦντο. Μεγάλαι πνευματικαὶ πραγματικότητες ἀνεφάνησαν, καί ἀπήτησαν τὴν ἀφοσίωσιν τῶν ἀνθρώπων. Ἦτο δύσκολον ν' ἀνταποκριθῆ τις, ἀλλὰ καί δύσκολον ν' ἀρνηθῆ. Οἱ ἄνθρωποι ἀγαποῦν τὸν φέροντα αὐτοὺς εις τοιαύτην ἔκθεσιν, ἢ ἔμποροῦν νὰ μισοῦν αὐτόν. Δὲν δύνανται νὰ εἶναι ἐντελῶς ἀδιάφοροι.

2. Η ΑΓΕΑΝΟΓΙΑ ΕΧΘΡΑ

«Σκοποῦντες νὰ φονεύσωσιν Αὐτόν»

Πρὸ πάντων τοῦτο ἀληθεύει διὰ τοὺς ἔχοντας ἐξουσίαν. Διὰ τοὺς Σαδδουκαίους ἡ θρησκεία ἦτο μόνον μέσον πρὸς τὸ ζῆν, ἀλλὰ διὰ τοὺς Φαρισαίους ἦτο ἀληθῶς θρησκεία των. Ἄλλ' εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ἡ ἀποστολὴ τοῦ Χριστοῦ ἐξερράγη εις τὸν κύκλον των, καί κατέστησε τὰ πάντα ἀνεπισφαλῆ. Ἡ ὑπερβολικὴ Του πραγματικότης μυστικῶς κατέπειθε πάντα ἄνθρωπον περὶ τῆς ἀνελικρινείας ἑαυτοῦ. Ἐκεῖνοι ἀμφέβαλλον διὰ τὰ ἐπιχειρήματά των, διὰ τὰ προνόμιά των, καί περιπλέον, ὑποψιάζοντο διὰ τὴν ἰδικὴν των δικαιοσύνην. Ἐάν δὲν ὁμολόγουν τὰς ὑποψίας των ἐν ἑαυτοῖς, ἤσθάνοντο ὅτι αἱ ἀμφιβολίαι ὑπῆρχον εις τὰς διανοίας τῶν ἄλλων. Ἦκουσαν τοὺς ἄνθρώπους νὰ λέγουν, «Οὗτος δὲν διδάσκει καθὼς

οί Γραμματεῖς.» Ἀργότερα Σαοὺλ ὁ Φαρισαῖος ἠσθάνθη ὅτι πάντα ὅσα εἶχε νομίσαι ὡς κέρδη τὰ ἐθεώρησεν σκύβαλα χάριν τοῦ Χριστοῦ· καὶ οἱ Φαρισαῖοι οἱ ἐκλέγοντες τὴν ἀντίθετον ἰδὼν ἐγνώριζον ἐσωτερικῶς, καὶ ἐν συνειδήσει, ὅτι τοῦτο ἦτο ἀληθές. Ὁλη ἢ ὑπερηφάνεια καὶ ἡ γοητεία των, ὅλα ὅσα ἐκοπίασαν νὰ κερδίσουν, ἦσαν ἀνευ ἀξίας· καὶ τὸ πλεῖστον τῆς διδασκαλείας των ἦτο ψευδές, ἀν ὁ Ἰησοῦς εἶχε δίκαιον. Αὐτὸς ἐζήτησεν ἀπ' αὐτοῦς νὰ ἐγκαταλείψουν καὶ αὐτὰ τὰ ὅσα στεργῶς ὑπ' αὐτῶν πιστευόμενα, καὶ ν' ἀρκοῦνται πιστεύοντες μόνον εἰς τὸν Θεόν. Ἄν Αὐτὸς ὑπερίσχυε, τὸ πᾶν δι' αὐτοῦς κατέπιπτε.

Ἐκαμον τὴν ἐκλογὴν των. Ἐκεῖνοι δὲν ἦσαν ἠθρῖα κακίας, ἦσαν ἄνδρες σοβαροί, μὲ ποικίλας ἰδιωτικὰς ἀρετάς. Καὶ ἔταν ὁμίλου ἀναμεταξύ των, ἐπίστευον ὅτι εἶχον ἰσχυροὺς λόγους, δι' ὅσα ἔκαμον. Καὶ τις ἐξ αὐτῶν ἠθέλην ἐντραπή νὰ ὀρίσῃ τὸν θάνατον ἄλλου ἀνθρώπου, δι' ἓνα συνήθως ἰδιαιτέρον κακόν. Δὲν ἦσαν ὅσον ἀναίσχυντοι, ὥστε νὰ γείνουν φανερά φονεῖς. Ἄλλ' ἦσαν ἱκανοὶ νὰ καταπαίσειν ἑαυτοῦς ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦτο ἐχθρὸς τῆς παρίδος καὶ τῆς θρησκείας των. Ἐλαβον συμβούλιον ἀναμεταξύ των, καὶ ἀνέμιζαν τὴν ἰδιωτικὴν των ἀποστροφὴν μὲ τὸ γενικὸν μῖσος. Ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῶν τύπων τοῦ νόμου, ὑποστηριζόμενοι διὰ τοῦ δημοσίου καθήκοντος· καὶ διαμοιράζοντες τὴν εὐθύνην μεταξὺ ἀρκετοῦ πλήθους, τὸ κατώρῳσαν. Ὁ Χριστὸς δὲν ἀπέστανεν ἔνεκα τῆς ὑπερβολικῆς κακίας ἐξαιρετικῶς κακεντρεχῶν ἀνθρώπων. Τὰ ἐλατήρια, τὰ ὅποια ἐνομίσθησαν ἀρκετὰ καλὰ διὰ τὴν καθημερινὴν ζωὴν, εὐρέθησαν ἀρκετὰ κακά. ὥστε νὰ σταυρώσουν τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ. Ποταπή ἰδιοτέλεια, ἀνανδρία, πρόστυχος βαρμὸς προλήψεως, ἐξηυτελισμένη τύφλωσις καὶ ἀνεὶλικρίνεια, ἁμαρτίαι κοινὰ πάν-

τοτε, ἦσαν ὅσον βεθέως ἐρριζωμένα εἰς τὴν φύσιν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ εἰς ὅσην ἐχθραν πρὸς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὥστε ὅταν εὐρέθησαν ἀντιμέτωποι μὲ τὸν Ἅγιον, πλήρη χάριτος καὶ Ἀληθείας, οἱ ἀνθρώποι δὲν κατησχύνθησαν, ἀλλὰ μόνον ἐκεντήθησαν ἀπὸ τυφλὸν πόθος μίσους καὶ φόβου.

3. ΤΟ ΠΥΡ ΤΟ ΟΠΟΙΟΝ ΑΥΤΟΣ ΔΕΝ ΗΘΕΛΕ ΚΑΛΕΣΕΙ ΚΑΤΩ.

«Ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἤθελε
νὰ καταστρέψῃ ζωὴν ἀνθρώπων,
ἀλλὰ νὰ σώσῃ αὐτούς.»

Πολὺ ἐνωρὶς εἰς τὸ ἔργον τοῦ Κυρίου ἡμῶν ἡ ἐχθρα τῶν Φαρισαίων ἐσκληρύνθη ὅσον, ὥστε ἐγεινεν ἀπόφασις, καὶ εἰς τὸ κατὰ Μάρκον 3 : 6 εὐρίσκομεν αὐτοῦς συνεδριάζοντας πῶς νὰ καταστρέψουν Αὐτόν. Αὕτη ἡ σκληρὰ ἀντίρρσις, εὐθὺς ἐγεινεν ἀποφασιτικὸν στοιχεῖον διὰ τὸν Ἰησοῦν. Ὅσον καλὰ εἴευρον τὴν ὁδόν, τὴν ὁποίαν Αὐτὸς ἠκολούθησεν, ὥστε δὲν δυνάμεθα τῶρα νὰ ἐκπλαγῶμεν ἔνεκα αὐτῆς. Ἄλλὰ τότε αὕτη ἦτο ἐκπληκτικὴ ὁμοίως καὶ εἰς τοὺς φίλους καὶ εἰς τοὺς ἐχθρούς. Δὲν ἠδύναντο νὰ ἐννοήσουν διατί Αὐτὸς δὲν μετεχειρίζετο τὴν δύναμιν τὴν ὁποίαν εἶχε, εἰς περιπτώσεις, κατὰ τὰς ἑποίας ἐφαίνετο ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐξασκήσῃ αὐτήν. Ἡπόρουν διατί δὲν ἠθέλε νὰ δεχθῆ ὡς προθύμους ὑπηκόους, ἐκείνους οἵτινες ἐπεθύμουν νὰ τὸν κάμνουν βασιλέα, καὶ ἠέλον τότε σφοδρῶς πολεμῆσαι ὑπὲρ Αὐτοῦ. Ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι ἐβλεπον καθαρώτερα, εὐρισκον δύσκολον νὰ καταλάβουν, διατί ἐκεῖνος, ὅστις ἠδύνατο νὰ ἀνίστα νεκρούς, καὶ ἐκδιώξῃ τὰ δαιμόνια, δὲν ἠθέλε νὰ χρησιμοποίῃ τὴν ἰ-

δύναμιν, διὰ νὰ καταπέιση, ἢ νὰ χαλινώσῃ τοὺς ἀντιπάλους Του, νὰ προστατεύσῃ ἑαυτὸν καὶ τὴν ἀκολουθίαν Του, ἀλλὰ πέτρεψεν ἑαυτὸν νὰ καταδιώκεται ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, καὶ νὰ ἐμποδίζεται πανταχοῦ. Ὁ Ἰησοῦς εἶπε δύο λέξεις, κατὰ τὰς τελευταίας ὥρας, αἵτινες εἶνε ρεμελιώδεις εἰς ἄλλην τὴν πορείαν τῆς ἐνεργείας του. «Ἡ βασιλεία μου δὲν εἶνε ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· ἄλλως οἱ ὑπηρέται μου ἤθελον πολεμίσει.» «Δὲν γνωρίζετε ὅτι ἡ δυνάμην τώρα νὰ παρακαλέσω τὸν Πατέρα, καὶ ἤθελε στείλῃ 12 λεγεῶνας Ἀγγέλων;» Πολὺ ὀλίγα πράγματα ἔχουν περισσοτέραν ἀξίαν δι' ἐκείνους, οἵτινες ὑποστηρίζουν τὴν μέθοδον τῆς βίαιας, καὶ σκέπτονται ὅτι ὅταν ἀκόμη ἡ δύναμις ἀποτύχῃ, μόνον περισσοτέρα δύναμις χρειάζεται, παρὰ αὕτη ἢ ἄρνησις τοῦ Χριστοῦ νὰ ἐπικαλεσθῇ περισσοτέραν δύναμιν καὶ βοήθειάν Του, ὅχι μόνον διότι τὸ τοιοῦτον εἶδος τῆς ἐπικρατήσεως ἤθελε γείνει ἀθέμιτον, ἀλλὰ διότι ἤθελε γείνει ἀνωφελές.

Ἄλλ' ἐὰν Αὐτὸς ἀπεφάσιζε νὰ μὴ ὑπεραπιθῇ μὲ ἄλλο τι παρὰ μὲ τὰ πνευματικὰ ὄπλα, τί ἔμεινε δι' Αὐτὸν νὰ κάμῃ; Πρὸς καιρὸν τίποτε ἄλλο, παρὰ ν' ἀποσυρθῇ, ὅταν ὁ κίνδυνος ἐγγείνετο ὀξύς. Ὅταν καταδιώκετο εἰς ἓν μέρος, νὰ φύγῃ εἰς ἄλλο, ἐνίοτε Αὐτὸς ἀετύρετο ἀπὸ τὰ πλήθη ἐντελῶς, καὶ ἦτο εἰς τὰς ἐρήμους μὲ τοὺς Μαθητάς του, διότι εἶχε νὰ ἐργασθῇ μὲ αὐτούς. Τοιοῦτοτρόπως πρὸς καιρὸν εὗρισκεν εὐκαιρίαν νὰ προάγῃ τὸ ἔργον Του. Ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο διηνεκῶς νὰ ζῆ ὡς φυγάς, ἵνα θὰ ἦτο ὡς ἦτο, καὶ ἀναγνώρισις ὅτι ἡ ἀποστολή Του δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκπληρωθῇ. Ἀκόμη καὶ μὲ τὴν μικράν μας διάγνωσιν, ἠδυνάμεθα νὰ ἴδωμεν διατί ἀπεφάσιζε ν' ἀναβῇ εἰς Ἱερουσαλήμ ὅταν ὁ καιρὸς ἦλθε.

4 Ο ΠΟΘΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ

«Ἔως οὐ εὖρη αὐτό.»

Ἐὰν ἐπιθυμοῦμεν νὰ γνωρίζωμεν κάτιτι ἐκ τοῦ φρονήματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν κατὰ τοὺς τελευταίους ἐκείνους μῆνας, ἔχομεν τὸ ἐξῆς ὡς βάσιν. Ὁ Ἠρῆνος Του διὰ τὰς πόλεις τῆς Γαλιλαίας, ἢ κραυγὴ τῆς τεθλιμμένης καρδίας Του διὰ τὴν Ἱερουσαλήμ κατὰ τὴν τελευταίαν ἐπίσκεψιν, δὲν ἦσαν συγκινήσεις παροδικαὶ ἐξαιρετικῶν περιστάσεων. Ταῦτα προήρχοντο ἐκ βαθείας λύπης, ἀπὸ τὴν ὁποίαν δὲν ἐζήτησεν οὔτε ἀπαλλαγὴν, διότι αὕτη ἦτο ἀχώριστος ἀπὸ τὴν ἀγάπην Του.

Δὲν ἐχρειάζετο τὸ πλήθος ἐνώπιόν Του, διὰ νὰ αἰσθανθῇ συμπάθειαν διὰ τὴν χωρὶς ποιμένος ῥέσιν των. Ἐὰν ποτε ἐφώναζε «Δεῦτε πρὸς Με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι,» γνωρίζομεν ὅτι τοῦτο ἦτο πάντοτε ἡ σκέψις τῆς καρδίας Του, ἀκόμη καὶ ἂν δὲν ὑπῆρχε κανεὶς, ἐκτὸς τοῦ Θεοῦ, διὰ ν' ἀναγινώσκῃ τοῦτο. Ἐὰν ἦτο ὁ Καλὸς Ποιμὴν, τότε ὅπου δῆποτε ἦτο ἡ ἀγάπη Του ἀνεζήτηε τὸ ἀπολωλὸς πρόβατον. Καὶ ἐὰν εἰς τὴν Παραβολὴν τοῦ Ἀπώτου Υἱοῦ ὁ Φαρισαῖος εἶνε τὸ πρῶτον παράδειγμα τοῦ πρεσβυτέρου υἱοῦ, τότε ἐνθυμούμεθα ὅτι ὁ Πατὴρ ἐτήληε καὶ παρεκάλει αὐτόν, καὶ ὅταν ἔλαβεν ἀγρίαν ἀπάντησιν, ὁ Πατὴρ μόνον εἶπε εἰς αὐτόν τὸν δύστροπον υἱόν. «Τέκνον σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ (ἂν σὺ μόνον τὸ γνωρίζῃς) πάντα τὰ ἐμὰ σὰ ἐστίν.» Ὁ Χριστὸς ἐννοεῖ ὅτι αὕτη εἶνε ἡ στάσις τοῦ Θεοῦ πρὸς τοιοῦτους ἀνθρώπους, καθὼς ἦσαν οἱ Φαρισαῖοι· καὶ τοῦτο πρέπει νὰ εἶνε τὸ ἰδικόν τοῦ φρόνημα ἐπίσης. Αὐτὸς

ἤθελε δώσει πᾶν ὅ,τι πολύτιμον εἶχεν, ἂν ἠδύνατο νὰ πείσῃ ἓνα Φαρισαῖον, ν' ἀνοιξῇ τὴν καρδίαν του εἰς τὸν Θεόν, καὶ νὰ σωθῇ ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν του. Ὅταν εἶπεν εἰς τοὺς Μαθητάς Του ν' ἀγαποῦν τοὺς ἐχθρούς, δὲν δυνάμεθα ν' ἀμφιβάλλωμεν ὅτι Αὐτὸς διέταξεν εἰς αὐτοὺς νὰ κάμουν, ὅτι ἔκαμεν ὁ ἴδιος. Αἱ σκέψεις Του εἴη θον μὲ εὐλογίας πρὸς ἐκείνους, οἵτινες κατηράσθησαν Αὐτόν. Καὶ ἐσυνήριζε νὰ προσεύχεται δι' ἐκείνους, οἵτινες Τὸν περιεφρόνησαν. Ἐνῶ εὐρίσκετο μακρὰν εἰς τὰς ἐρήμους μὲ τοὺς Μαθητάς Του, ὁ νοῦς Του ἐπέστρεφεν εἰς τὰς συνήθειας σκηνάς, καὶ ἐσκέπτετο περὶ τοῦ λαοῦ, τὸν ὁποῖον ἠγάπα. Καὶ ἐνῶ οἱ ἐχθροὶ Του συνωμότησαν τὸν θάνατόν Του, Αὐτὸς μὲ τὴν μεγίστην σταθερότητα ἐσχεδίαζε τὴν σωτηρίαν των.

Οὗτος ὁ πόθος διὰ τοὺς ἀνθρώπους εἶνε τὸ φανερὸν μυστικὸν τοῦ Χριστοῦ. Ἡ δυσκολία μας νὰ ἐννοήσωμεν Αὐτόν εἶνε μόνον ὅτι ἡμεῖς γνωρίζομεν τόσον ὀλίγον τοὺς τρόπους τῆς ἀγάπης Του. Τοιαύτη ἀγάπη, καθὼς ἡ ἰδικὴ Του, δὲν ἀναγνωρίζει τὴν ἡτταν. Πρὸς καιρὸν ἦτο δυνατὸν δι' Αὐτόν, ν' ἀποφύγῃ τὸν κίνδυνον, καὶ συγχρόνως νὰ προάγῃ τὸ ἔργον Του. Ἄλλ' ἐγνώριζεν ὅτι δὲν θὰ ἦτο πάντοτε τοιοῦτοτρόπως. Ὅταν οἱ ἄνθρωποι ἄφησαν Αὐτόν μόνον νὰ ἐκλέξῃ τὴν σιωπὴν ἢ τὸν θάνατον, δὲν ὑπῆρχε καμμία ἀμφιβολία ὅποια θὰ ἦτο ἡ ἐκλογὴ Του. Αὐτὸς ἐγνώριζεν ὅποια ὑπῆρξεν ἡ τύχη τῶν περισσοτέρων Προφητῶν, ἀλλὰ δὲν ἐχρειάζετο τὸ παράδειγμά των, διὰ νὰ Τὸν διδάξῃ ὅτι ὁ μόνος τρόπος δι' ἓνα Προφήτην νὰ μαρτηρήσῃ διὰ τὴν ἀλήθειαν, εἶνε ν' ἀποθάνῃ δι' αὐτήν.

5. ΔΙΑΤΙ ΑΝΕΒΗ ΕΙΣ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ;

«Ταῦτα δὲν ἐγίνοντο ἐν τῷ κρυπτῷ.»

Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν ἀνέβη εἰς Ἱερουσαλήμ, διὰ νὰ προάγῃ, καὶ τελειώσῃ τὸ ἔργον Του. Οὐχί, ἀκριβῶς νὰ παραδώσῃ ἑαυτὸν νὰ θανατωθῇ. Ἐπειδὴ οἱ Μαθηταὶ Του εἶχον τελειώσῃ τὴν περίοδον τῆς ἀσκήσεώς των καὶ οἱ ἐχθροὶ ἦσαν σταθεροὶ εἰς τὴν ἀπόφασίν των, δὲν ἠθέλησε νὰ μείνῃ ἐν τῷ κρυπτῷ ἢ νὰ περιμένῃ νὰ φονευθῇ διὰ δολοφονίας, ἢ νὰ ριφθῇ εἰς τὴν φυλακὴν καὶ τὸ ἔργον Του νὰ καταπνιγῇ. Αὐτὸς ἀπεφάσισε μόνος Του, κατὰ τὸν ἰδικόν Του τρόπον. Ἐκλέγει τὸν καιρὸν, καὶ τὸ μέρος. Κατ' Αὐτόν ὁ θάνατός Του, καὶ ὅλα τὰ παρεπόμενά του ἦσαν μία μεγάλη καὶ σκοπιμοτάτη πράξις. Ἀνέβη εἰς Ἱερουσαλήμ, ὅταν μέγα μέρος τοῦ ἔθνους συνηθοροίσθη ἐκεῖ, καὶ ὅταν οἱ ἄνθρωποι συνεκινουῦντο μὲ θρησκευτικὰ ζητήματα. Αὐτὸς δὲν ἀπησχόλει τὸν καιρὸν κατὰ τὰς τελευταίας ἐκείνας ἡμέρας, οὔτε ἀπλῶς πεσιέμενε τὸ τέλος. Καθ' ἕλην τὴν ἡμέραν, προῆγε τὸ ἔργον Του, καθαρίζων τὸν Ναόν, ἀπαντῶν εἰς ἐρωτήσεις, διδάσκων τὸν λαόν, διασκορπίζων τὸν σπόρον τῆς ἀληθείας. Ἡ δύναμις τῆς τρομερᾶς ἐκείνης ἐπιθέσεως ἐξέπληξε τοὺς ἐναντίους Του, μὲ τὸν φόβον ὅτι ἠδύνατο Αὐτὸς ἀκόμη νὰ νικήσῃ παντελῶς. Ἀλλὰ μὲ δλην τὴν ἐνέργειαν ταύτην, Αὐτὸς ἔμεινε πάλιν καὶ ἡσυχος καὶ ἀρμοδίος νὰ κρίνῃ περὶ παντός πράγματος, τὸ ὅποion ἐλέχθη καὶ ἐπράχθη ἐνώπιον Αὐτοῦ, καὶ νὰ μὴ παραλείψῃ καμμίαν εὐκαιρίαν νὰ κερδίσῃ τινὰ, ὅστις ἠδύνατο νὰ κερδισθῇ. Ἄν οἱ πολλοὶ Τὸν ἠρνῆθησαν, Αὐτὸς δὲν ἐγκατέλειψε

SISMANOGLIO
MEGARO

τους ὀλίγους. Ἐὰν ἐκεῖνοι ἐξεστράτευσαν ἐναντίον Του, Αὐτὸς ἠρεύνησε τὰς ἐχθρικές των τάξεις διὰ νὰ εὕρῃ πάντα υἷν εἰρήνης, ὅστις ἤθελε δεχθῆ τὸ δῶρόν Του. Μίαν ἐβδομάδα πρὸ τοῦ πάθους Του ἦτο εἰς τὴν Ἱεριχῶ. Ἐκέρδησε καθὼς γνωρίζομεν μόνον ἓνα ἄτομον. Ἄλλὰ δὲν δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ἀπέτυχεν εἰς τὴν Ἱεριχῶ. Αὐτὸς εἶπεν ὅτι ἡ ἀπολύτρωσις μιᾶς μόνης ἐγκαταλελειμμένης ψυχῆς, εἶνε ἀκριβῶς τὸ ἔργον, τὸ ὅποιον ἤλθε νὰ κάμῃ εἰς τὸν κόσμον. Εἰς τὴν τελευταίαν σκηνὴν τοῦ δ-λου, εἰς τὴν ἰμιλίαν, καὶ εἰς τὴν σιωπὴν Του, εἰς ὅ,τι ἔκαμε, καὶ ὅ,τι παραδόξως ἀπέσχε νὰ κάμῃ, Αὐτὸς εἶνε ἀκόμη εἰς κάθε βῆμα ἄξιος ἑαυτοῦ, ἀποκαλύπτων τὸν Θεόν, καὶ ζητῶν τοὺς ἀνθρώπους. Οἱ ἐχθροὶ Του κατώρθωσαν τὸν θάνατόν Του, ἀλλὰ δὲν ἐπέτυχον τὸν σκοπόν των. Ὁ Σταυρὸς φέρει τὴν σημασίαν Του καὶ λέγει τὴν ἀγγελίαν Αὐτοῦ, καὶ οὐχὶ ἐκείνων.

6. ΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

*« Ἄλλὰ καὶ ἂν αὐταὶ λησμονήσωσιν,
ἐγὼ ὅμως δὲν θέλω σὲ λησμονήσειν »*

Ἐὰν δὲν ἔχωμεν πείραν τῆς ἀνθρωπίνης ἀγάπης, θὰ εἴμεθα ἀνίκανοι νὰ ἐννοήσωμέν τι περὶ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ὁ Θεὸς εἶνε ἀγάπη, τοῦτο δὲν ἤθελε τότε σημαίνει τίποτε. Ὁ Ἰησοῦς ὁ ἴδιος μᾶς ἐνθαρρύνει νὰ κυττάξωμεν εἰς τὴν καλλίστην ἀνθρωπίνην ἀγάπην καὶ νὰ ὑποδείξωμεν ἐξ αὐτῆς, ἂν καὶ εἶνε ἀτελής, τὴν ἀνωτέραν ἀγάπην τοῦ ἰδίου Θεοῦ. Ὁ Ἅγιος Παῦλος λέγει ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ οὐδέποτε ἐκπίπτει. Ἄλλ' ἡ ἰδική μας ἀνθρωπίνη ἀγάπη συχνὰ ἐκπίπτει. Καὶ ἐὰν ἠθέλομεν

γνωρίσει τί ἡ ὑψίστη ἀγάπη ἠμπορεῖ νὰ εἶνε, πρέπει νὰ παρατηρήσωμεν τὴν διαγωγὴν τῆς ἀνθρωπίνης ἀγάπης ἐν καιρῷ σοβαρῶν δυσκολιῶν καὶ νὰ κυττάξωμεν αὐτὴν ὑπὸ τὴν τελευταίαν δοκιμασίαν ἐὰν αὕτη παύη ἐν ἀπελπισίᾳ, ἢ ἐξέρχεται εἰς νέαν προσπάθειαν. Ὁ συγγραφεὺς ἤκουσε μίαν φορὰν ἀπὸ ἓνα πατέρα τὴν ἱστορίαν μιᾶς λύπης του, ἣτις ἐσκότισε τὸν βίον του. Ἦτο ἱστορία ἑνὸς ἀπερριμμένου υἱοῦ, ἰδιαιτέρως διεφθαρμένου τύπου. Ὁ πατὴρ ἔκαμε πᾶν ὅ,τι ἠδύνατο νὰ σκεφθῆ κατ' ἔτος, δις τὸν ἀπεδίωξε καὶ δις τὸν ἐδέχθη πάλιν, εἰς τὸν οἶκόν του, τὸν ἔβαλεν εἰς ἐργασίαν, καὶ ἐπλήρωσε διὰ τὰ λάθη του, ἐδοκίμασε τὸ ἐν σχέδιον κατόπιν τοῦ ἄλλου, ἀλλὰ πάντοτε ἀντημείφθη μὲ μίαν νέαν ἀτιμίαν, ἢ νέαν κηλίδα. « Ἔως οὗ, αὐτὸς εἶπε μὲ ἔκρηξιν λύπης, ἠναγκάσθη νὰ τελειώσω τὸ ζήτημα. Κατέστρεψε τὸν οἶκον καὶ σχεδὸν μὲ ἐφόνευσε. Ἔδωκα λοιπὸν εἰς αὐτὸν ὀλίγα χρήματα καὶ ἐνίψα τὰς χεῖρας μου περὶ αὐτοῦ. Τί ἄλλο ἠδύναμην νὰ κάμω; »

Γνωρίζομεν τί σημαίνει νὰ πλύνωμεν τὰς χεῖρας δι' ἓνα πρόσωπον, ἀλλὰ δὲν ἔχομεν καμμίαν λέξιν διὰ τὸ ἀντίθετον πρᾶγμα. Λάβετε δύο παραδείγματα. Εἰς ἀνθρώπος εἰς μίαν θέσιν ἐμπιστοσύνης ἐνοχοποιήθη διὰ πολὺ ἄτιμον διαγωγὴν. Αὐτὸς ἐξεδιώχθη, καὶ ἔχασε τὴν θέσιν του. Ἡ ἱστορία ἔγεινε κοινή, καὶ ἡ αἰσχύνη δημοσία. Καθὼς συνήθως συμβαίνει, τὸ κτύπημα ἔπεσε πολὺ σκληρὰ ἐπάνω εἰς δύο ἢ τρία μέλη ἐκ τῆς οἰκογενείας του. Ἐβλαψε τὴν ζωὴν των, ἐχάλασε τὰς φιλίας των, καὶ ἐματαιώσεν ὅλα τὰ σχέδιά των· ἀλλ' ἐκεῖνοι ἐδοθήθησαν τὸν ἀνθρώπον, ὅστις παρέδωκεν αὐτούς, καὶ μόνον ἐσκέπτοντο πῶς νὰ βοηθοῦν αὐτόν, νὰ ἐπανακτήσῃ τὸ καλὸν τοῦ ὄνομα. Ὅταν μία ἐξ αὐτῶν ἠρωτήθη ὑπὸ τινος φί-

SISMANOGLIO
MEGARO

λου, ὅστις ἐγνώριζε τὰ πάντα, ἂν αὐτὴ δὲν ἐνόμιζε δύσκολον νὰ περιπλέκεται εἰς μίαν αἰσχύνην, καθὼς αὐτὴ, αὐτὴ ἀπήντησε μὲ βλέμμα ἀγανακτήσεως, σὰν νὰ ἐκατηγορήθη διὰ παράδοξον ἁμαρτίαν, καὶ εἶπεν· «οὐδέποτε ἐσκέφθην τοιοῦτον πρᾶγμα. Τὸ πρῶτον πρᾶγμα, τὸ ὅποιον εἶπα, ὅταν ἤκουσα τοῦτο, ἦτο, Εὐχαριστῶ τὸν Θεόν, ἐγὼ εἰμφορῶ νὰ συμμερισθῶ τοῦτο.»

Ὁ συγγραφεὺς ἐγνώρισεν ἕνα ἐργάτην εἰς τὴν Νότιον Ἀγγλίαν, τοῦ ὁποίου ἡ σύζυγος εὐθὺς μετὰ τὸν γάμον τῆς παρεσύρθη εἰς ἐνόχους ὁδοὺς· καὶ προῦχώρησε ταχέως ἀπὸ τὸ κακὸν εἰς τὸ χειρότερον. Αὐτὸς ἐπανῆλθεν εἰς τὸν οἶκόν του μίαν Κυριακὴν τὸ ἑσπέρας, καὶ ἠῦρε, καθὼς πολλάκις προτῆτερα, ὅτι αὐτὴ εἶχεν ὑπάγει εἰς νέαν ἀκολασίαν. Ἐγνώριζεν εἰς ποίαν κατάστασιν αὐτὴ ἤθελεν ἐπιστρέψει, κατόπιν δύο ἢ τριῶν ἡμερῶν κακοφῆμου ζωῆς. Ἐκάθησεν εἰς τὴν περίλυπον οἰκίαν του, διὰ νὰ ἐξετάσῃ τὴν ἀλήθειαν, καὶ νὰ ἴδῃ, τί ἔπρεπε νὰ κάμῃ. Τὸ χεῖριστον εἶχε συμβῆ τόσον συχνά, ὥστε δὲν ἄφησεν εἰς αὐτὸν πολλὴν ἐλπίδα, καὶ εἶδεν ἐν μέρει, τί ἔμελλε νὰ γείνη εἰς αὐτόν. Ἐκάμε τὴν ἐκλογὴν του, νὰ ζῆ μὲ τὴν σύζυγόν του μέχρι τέλους, καὶ νὰ φυλάττῃ μίαν κατοικίαν δι' αὐτήν, ἣτις δὲν ἤθελε νὰ συγκατοικῇ μὲ αὐτόν. Τελευταῖον ὅταν κάποιος, ὅστις ἐγνώριζεν αὐτοὺς ἀμφοτέρους φιλικῶς, ἐτόλμησε νὰ λυπεῖται αὐτόν, ἀπήντησεν ἐκεῖνος, «Σιωπῆ. Αὕτη εἶνε σύζυγός μου, καὶ θὰ τὴν ἀγαπῶ ἐφ' ὅσον ἀναπνέω.» Αὕτη δὲν ἐδιορθώθη, καὶ ἀπέθανε εἰς τὸν οἶκόν του, ὕστερον ἀπὸ ὀλίγα ἔτη, εἰς αἰσχρὰν κατάστασιν, μὲ τὰς χεῖράς του ἐξηπλωμένας ἐπ' αὐτῆς ἐν λύπῃ καὶ προσευχῇ.

7. Η ΑΓΑΠΗ, ΗΤΙΣ ΔΕΝ ΜΑΣ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΠΕΙ.

Ὅταν λάβωμεν τὸν κόπον νὰ θέσωμεν τὸν ἑαυτὸν μας εἰς τοιαύτας περιστάσεις, καθὼς αὐταί, ἀρχίζομεν νὰ ὑποφιασθῶμεν ὅτι ἡμεῖς μετεχειρίσθημεν τὴν λέξιν «ἀγάπην,» χωρὶς νὰ γνωρίζομεν τί σημαίνει αὐτή. Ὅ,τι ὀνομάζομεν ἀγάπην, εἶνε συνήθως μία ὑπόρρισις ληψοδοσίας, ὅπου τὰ ἀμοιβαία συμφέροντα εἶνε ἀρκετὰ φανερά· καὶ εἶνε μέρος τῆς συμφωνίας ὅτι δὲν ἔα ἀπαιτήσῃ δύσκολα πρᾶγματα, οὔτε ὁ εἰς, οὔτε ὁ ἄλλος. Ἄλλ' ἠμποροῦμεν νὰ ἴδωμεν ὅτι, τὸ νὰ ἀγαπῶμεν τὸν διεφθαρμένον καὶ ἐξηχερωμένον, εἶνε ἐντελῶς ἄλλο πρᾶγμα, καὶ ἠμπορεῖ νὰ περιπλέκῃ ἕνα ἄνθρωπον εἰς ἀτελευτήτους δυσκολίας.

Ἐπανελημμένως ἠμπορεῖ ν' ἀπαιτῇ αὐτόν ν' ἀπαντῇ, ἐὰν θέλῃ νὰ προχωρήσῃ εἰς τὸν πικρὸν τοῦτον ὁρόμον. Ἡ ἀγάπη πρέπει νὰ ἐπιβεβαιώσῃ τὰς εὐχὰς τῆς, ἢ νὰ ὁμολογήσῃ τὴν ἦτταν τῆς. Ἐν σημείον ἔρχεται, ὅπου ἡ ὀλιγωτέρα ἀγάπη παύει, καὶ μόνον ἡ ὑπερβολικὴ προχωρεῖ. Τοιοῦτοτρόπως συνέβη μὲ τὸν Ἰησοῦν. Ἐφ' ὅσον οἱ ἄνθρωποι ἐξέπεσαν ἀπ' Αὐτόν, ἐσκήρυναν ἑαυτοὺς ἐναντίον ἐκάστης νέας προσκλήσεως Αὐτοῦ, παρήτρυναν τοὺς ἄλλους ν' ἀντισταθοῦν εἰς Αὐτόν, καὶ ἐζήτησαν ν' ἀπαλλαγθοῦν ἀπ' Αὐτόν, ἐν τούτοις ἡ ἀγάπη Του ἠῦρε προμερωτέρας ἐργασίας νὰ τελειώσῃ, καὶ βαρύτερα φορτία νὰ φέρῃ. Αὐτὸς ἀπήντησεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὰ βῆθη τῆς αἰείποτε βαθυνομένης λύπης Του. Ὅταν εἰς τὸ τέλος ἐκεῖνοι ἔδειξαν ὅτι ἤθελον καταχρασθῆ καὶ πᾶσαν τὴν μεγαλοφυχίαν Του, καὶ ἤθελον λάβει πᾶσαν εὐκαιρίαν, καὶ ἤθελον μετεχειρισθῆ πᾶσαν ἀνανδρίαν ἐναν-

τίον Του, — ὅλον τοῦτο ἦτο ἡ τελευταία πρόκλησις τῆς ἁμαρτίας. Αὐτὸς εἶχε ν' ἀπαντήσῃ, εἰάν ἤθελε πλύνει τὰς χεῖράς Του διὰ τοὺς κατηγορήσαντας Αὐτόν, ἢ ἂν ἤθελε συμμερισθῆ με αὐτούς, καὶ νὰ ἐπιβεβαιώσῃ τὴν ἀγάπην, ἣν οἱ δὲν θὰ μᾶς ἀφήσῃ νὰ φύγωμεν. Πιθανὸν ἢ ἀπάντησις Του ἐδόθη τελευταῖον ἐν Γεθσημανῇ. Αὕτη ἐξεφράσθη εἰς μίαν ὑψίστην φράσιν, ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ. «Πάτερ ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἶδασιν τι ποιοῦσιν.» Ἐκείνη ἢ φράσις Του μᾶς λέγει ποῦ αἱ σκέψεις Του ἦσαν. Αὐτὸς δὲν ἐνδιεφέρετο διὰ τὸν ἑαυτὸν Του, ἀλλὰ δι' ἐκείνους, καὶ τότε ἀκόμη οὐχὶ διὰ τὴν θλίψιν Του, ἀλλὰ διὰ τὴν ἁμαρτίαν των, δὲν ἤθελε ν' ἀφήσῃ αὐτοὺς νὰ χαροῦν.

8. ΑΓΑΠΗ ΚΑΙ ΘΑΝΑΤΟΣ

«Καὶ μετὰ ταῦτα» (Λουκ. 12 : 4)

Τὰ βήματά μας εὐκόλως προσκόπτουν ἐδῶ, ἀλλ' ἡ ὁδὸς εἶνε φανερά. Δὲν γνωρίζομεν τί ἐσήμαινεν ὁ θάνατος διὰ τὸν Ἰησοῦν, ἀλλὰ γνωρίζομεν ὅτι αὐτὸς δὲν ἦτο τὸ τέλος παντὸς πράγματος. «Μὴ φοβεῖσθε, εἶπεν εἰς τοὺς Μαθητάς Του, ἐκείνους, οἵτινες φονεύουν μόνον τὸ σῶμα, καὶ μετὰ ταῦτα δὲν δύνανται νὰ κάμουν τίποτε» Δὲν ἀπήτησεν ἀπὸ τοὺς Μαθητάς Του νὰ προβλέπουν περισσότερα, ἀφ' ὅσα ἔκαμεν Αὐτός. Ἦτο τῶρα εἰς τὰς χεῖρας ἐκείνων, οἵτινες ἠδύνατο νὰ φονεύσουν τὸ σῶμά Του.

Δὲν προὐχώρησαν αἱ σκέψεις Του, νὰ παρατηρήσῃ τί ἤθελε συμβῆ μετὰ ταῦτα; Ἡ ἐρώτησις αὕτη δὲν ἤθελε χρειασθῆ στιγμιαίαν συζήτησιν. Ὅταν οἱ Σαδδουκαῖοι τὸν ἠρώτησαν περὶ τῆς μελλούσης ζωῆς, αἱ λέξεις τῆς ἀπαντήσεως

τοῦ Ἰησοῦ ἦσαν ὀλίγαι, ἀλλ' ἦσαν καθαραὶ καὶ ἐμπιστοί, καὶ εἶνε ἀρκεταὶ νὰ δείξουν, ὅτι αἱ σκέψεις Του συνεχῶς ἦσαν εἰς ἐκείνην τὴν χώραν. Ἡμεῖς δὲν ἠθέλομεν φαντασθῆ βεβαίως ἀλλέως, χωρὶς νὰ παρεξηγήσωμεν τὴν ὀλην μαρτυρίαν Του περὶ ἑαυτοῦ καὶ τῆς μοναδικῆς ἀποστολῆς Του, διὰ τὴν ὁποίαν ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον. Ἄλλὰ πρὸς στιγμὴν εἶνε ἀρκετὸν δι' ἡμᾶς, νὰ συμπεραίνωμεν ὅτι ἡ ζωὴ μετὰ θάνατον ἦτο τοῦλάχιστον τόσον πραγματικὴ καὶ βεβαία εἰς Αὐτόν, καθὼς ἦτο εἰς πολλοὺς ἐκ τῶν Μαθητῶν του. Ἄν ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν ἐπίστευεν ὅτι ὁ θάνατος ἦτο δι' Αὐτόν μία εἰσοδος εἰς νέαν ζωὴν, τί ἐνόησε περὶ τῆς ἐνεργείας τῆς νέας ἐκείνης ζωῆς; Καὶ πάλιν δὲν μένομεν ἄνευ τινὸς ἀπαντήσεως· διότι γνωρίζομεν πῶς ἡ ἀγάπη ἐργάζεται. Ἡ μήτηρ ἑνὸς βεβήλου υἱοῦ δὲν ἐπιθυμεῖ τὸν θάνατον πρὸς ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τοῦ φορτίου, τὸ ὅποιον φέρει δι' αὐτόν, τοῦναντίον ἢ δυσκολία τῆς εἶνε, νὰ φαντασθῆ οἶον δῆποτε καιρὸν, ὅτε ἠμπορεῖ νὰ λησιμονῇ αὐτόν, ἢ οἶαν δῆποτε εὐτυχίαν δι' ἑαυτὴν ἀκόμη καὶ εἰς τὴν αἰωνιότητα, ἐφ' ὅσον ὁ υἱὸς τῆς μένης εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν. Ἐὰν ἠδύνατο νὰ ἐκλέξῃ, αὕτη ἤθελε ζητήσῃ, ὅπως ἄλλη δύναμις πειστικωτέρα δοθῆ εἰς αὐτὴν, ὥστε νὰ κερδίσῃ τὸν υἱὸν τῆς, καὶ θὰ ἐνόμιζεν ὅτι τοῦτο ἦτο εὐτύχημα δι' αὐτὴν ἀρκετὰ, ἕως αὐτὸς κερδισθῆ. Δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν πόσον περισσοτέρα ἦτο ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, παρὰ τοιαύτη ἀγάπη, τοῦλάχιστον δὲν πρέπει νὰ νομίσωμεν αὐτὴν ὀλιγοτέραν.

Αὐτὸς ἦλθε νὰ ζητήσῃ καὶ νὰ σώσῃ τοὺς ἀπωλόλους, καὶ κατὰ τὴν ὥραν τοῦ θανάτου Του, αἱ τελευταῖαι του λέξεις ἀποκαλύπτουν ἕν φρόνημα ἀκόμη ἀπησχολημένον εἰς τὸ ἴδιον ἀκριβὸν ζήτημα. Δὲν ἠδύνατο νὰ κάμῃ ἄλλως πῶς, χωρὶς νὰ παύσῃ νὰ εἶνε ὁ ἴδιος. Αὐτὸς

δὲν ἐχρειάζετο τὴν ζωὴν ταύτην, ἐκτὸς διὰ νὰ δαπανήσῃ αὐτὴν διὰ τοὺς ἀνθρώπους, κάμνων τὰ σκοτεινότετα προβλήματα πάσης καρδίας τὸ ἐνδιαφέρον Του. Ἡδύνατο νὰ φαντασθῇ ἄλλην μέλλουσαν ζωὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ἠδύνατο νὰ κάμῃ ἄλλως πῶς;

9. ΤΟ ΦΟΡΤΙΟΝ ΤΗΣ ΑΜΑΡΤΙΑΣ

«Δὲν θέλω σὲ ἐγκαταλείπει ποτέ.»

Δὲν ἦτο ζήτημα νὰ ὑπομένῃ ἐπὶ τινος ὥρας, ἕως οὗ ὁ θάνατος ἤρχετο ν' ἀπαλλάξῃ Αὐτόν, διότι ἠδύνατο νὰ Τὸν ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τοὺς σωματικούς πόνους, ἀλλ' οὐχὶ ἀπὸ τὸ φορτίον τοῦ νὰ φροντισθῇ διὰ τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι ἠδύνατο νὰ κάμνουν τοῦτο, δι' ἀνθρώπους π. ἔ. σὺν ἡμᾶς. Αὐτὸς πρέπει ν' ἀρνηθῇ τὴν ἀγάπην Του, ἢ ἐκεῖνοι πρέπει ν' ἀπορρίψουν τὴν ἀμαρτίαν των, πρὶν ὁ πόνος τῆς ψυχῆς Του τελειώσῃ. Δὲν ὑπῆρχε τέλος εἰς ταύτην τὴν ἀναζήτησιν διὰ τὸ ἀπολωλὸς πρόβατον, ἕως οὗ εὕρῃ αὐτό. Αὐτὸς δὲν ἐφοδῆθη ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, ἀλλὰ μετὰ τοῦτο, τί προεῖδεν Αὐτός; σκληρὰς καρδίας, καὶ τυφλοὺς ὀφθαλμούς, τὸ μῖσος τῶν κακῶν, τὴν ἀδυναμίαν τῶν καλῶν, τὴν δυστυχίαν καὶ ἀνάγκην τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὸν ἴδιον ἀκόμη ἐν τῇ μέσῳ φέροντα θλα;

Εἶχε καμμίαν στιγμιαίαν ὄρασιν τῆς πιθανότητος μιᾶς ἱστορίας, ἣτις πραγματικῶς συνέβη διὰ τὰς 19 ἑκατονταετηρίδας ταύτας, καὶ ἀκόμη ἀπεφάσισε ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ χωρισθῇ ἀπ' αὐτήν; Ἐὰν εἶχε, τότε διὰ πρώτην φοράν ἐπὶ γῆς μία ἀνθρωπίνη καρδιά ἀντήχησε τὴν αἰώνιον ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, καὶ μία ἀνθρωπίνη θέλησις ἐφλέγετο μὲ τὸν αὐτοθυσιαστικὸν σκοπὸν τοῦ Θεοῦ.

Ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ ἠρραβωνίσθη αἰώνιος τὸ ἀνθρώπινον γένος. Ἐκαμε τοῦτο ἐν γνώσει, καὶ ἐπομένως ἀνέλαβε τὸ φορτίον, οὐχὶ πολὺ μέγα διὰ τὴν ἀγάπην Του· ἀλλὰ πολὺ μέγα διὰ τὴν σάρκα καὶ τὸ αἷμά Του νὰ τὸ φέρῃ. «Ὁ Ἰησοῦς κράξας μεγάλη τῇ φωνῇ παρέδωκε τὸ πνεῦμα.»

Τὰ φυσικὰ παθήματα τὰ διαρκέσαντα εἰς τὸν Σταυρὸν ἦσαν τοιαῦτα, ὥστε δὲν περιγράφονται, ἀλλ' εἰς ταῦτα δὲν ζητοῦμεν τὴν σημασίαν τοῦ Σταυροῦ. Ἡ ἐπαφὴ οἰουδήποτε καθαροῦ νοῦς μετὰ τῆς σκληρότητος καὶ ἀγριότητος εἶνε πικρά· καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν, ἡ πείρα πρέπει νὰ ἦτο ἀφαντάστου πικρίας. Τὸ νὰ προσφέρῃ τις ἀγάπην εἰς τοὺς ἀναξίους, καὶ νὰ ἴδῃ αὐτοὺς νὰ καταπατοῦν αὐτὴν ὑπὸ τοὺς πόδας των, εἶνε ὡσὰν νὰ κτυπᾶται ἐκεῖ, ὅπου μία εὐγενῆς φύσις εἶνε πάρα πολὺ τραυτή. Κατὰ τοιοῦτους, ἢ ἄλλους τρόπους, τὰ παθήματα τοῦ Ἰησοῦ εἶνε τόσο μεγάλα, ὥστε καμμία ἀνθρωπίνη πείρα δὲν δύναται νὰ παραστήσῃ αὐτὰ ἐν τῇ πραγματικότητι. Ἄλλ' ἡ ἐννοια τοῦ θανάτου Αὐτοῦ δὲν εὐρίσκεται εἰς τὸ μέτρον τὴν ἀγωνίας Του. Κατανοοῦμεν τὴν σημασίαν τοῦ Σταυροῦ Του, ὅταν βλέπωμεν αὐτόν, ὡς τὴν ἐνέργειαν καὶ πράξιν τοῦ Χριστοῦ, τετελεσμένην μὲ θλῆν Του τὴν καρδίαν, τὸν νοῦν, τὴν ψυχὴν, καὶ δύναμιν, ὅταν χάριν τῆς ἀγάπης Αὐτοῦ ὁ ἴδιος ἐφορτώθῃ μὲ θλῆν τὴν κατάστασιν τὴν ὁποίαν ἐδημιούργησεν ἡ ἀμαρτία, ἐνηγκαλίσθη τὰς ἐλπίδας ἀτελευτήτου θυσίας, καὶ ἀφιέρωσεν ἑαυτὸν ἀνευ ἐπιφυλάξεως ἀπέναντι θλῶν τὰ ὅποια ἠδύνατο νὰ κάμῃ ἡ ἀμαρτία εἰς ἡμᾶς, εἰς τὸ ἔργον τῆς ἐπαναφορᾶς εἰς τὸν Θεόν, καὶ εἰς θλῆν τὴν ἀγαθότητα.

Ζήτημα θέλει ἐγερθῆ, ἀν φοιᾷ τῇ ὀψις τῆς ἐννοίας

SISMANOGLIO
MEGARO

τοῦ θανάτου τοῦ Χριστοῦ εἶνε κατάλληλος πρὸς τὴν χριστιανικὴν διακήρυξιν, ὅτι ὁ Χριστὸς ἔφερε τὰς ἁμαρτίας μας. Ἐὰν διὰ τοιαύτης ἐκφράσεως ἐννοοῦμεν, ὅτι ἡ ἐνοχὴ ἡμῶν κατὰ τινα τρόπον μετεβιβάσθη εἰς Αὐτόν, ἢ ὅτι διὰ τοῦ θανάτου Αὐτοῦ προσέφερεν εἰς τὸν Θεόν ἓν εἶδος ἀντιστάθμισμα, ὅπερ ἔκαμε δυνατόν εἰς τὸν Θεόν νὰ διαγράψῃ καὶ συγχωρήσῃ τὰς ἁμαρτίας μας, ἢ ἀπόδειξις τῶν σελίδων τούτων δὲν συντελεῖ ποσῶς εἰς τὴν τοιαύτην θεωρίαν. Ἄλλ' ἔὰν τὸ φέρειν ἁμαρτίας σημαίνῃ, νὰ ὑπάγῃ τις ὅπου ὁ ἁμαρτωλὸς εἶνε, καὶ νὰ ἀρνεῖται, ἢ νὰ ἀφήσῃ αὐτόν, ἢ νὰ συμβιβάσθῃ μὲ αὐτόν, ν' ἀγαπᾷ ἓν αἰσχρὸν ὄν, καὶ λοιπὸν νὰ πληγόνῃται διὰ τὴν φαυλότητά του, ν' ἀφοσιωθῇ ὑπερβολικῶς εἰς τὴν ἀνόρθωσίν του, καὶ ν' ἀκολουθῇ αὐτόν μὲ ἀκαταπαύστους ὑπηρεσίας, γνωρίζων ὅτι αὐτὸς δὲν δύναται νὰ σωθῇ, ἄνευ τῆς συναινεσεως του, καὶ ὅτι ἡ συναίνεσις του ἢμπορεῖ νὰ εἶνε ἀορίστως ἢμποδισμένη, — ἂν τοῦτο εἶνε τὸ φέρειν ἁμαρτίας, τότε τοῦτο εἶνε ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ, καὶ τοῦτο εἶνε τὸ ἐσωτερικώτατον μυστήριον τῆς καρδίας τοῦ Θεοῦ.

10. ΝΟΜΙΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Πολλοὶ οἵτινες σκέπτονται κατ' ἄλλους τρόπους, θὰ εὐρωσι τὴν ἐνταῦθα κρατουμένην ὄψιν ἀνεπαρκῆ, ἀλλὰ πρὸ τοῦ νὰ ἐπιστρέφουν εἰς τὰς θεωρίας, μὲ τὰς ὁποίας εἶνε μᾶλλον ἐξοικειωμένοι, ἄς παρατηρήσουν, ἔὰν καμμία ἐκ τῶν ἰδεῶν, αἵτινες συνέχονται μὲ τοιαύτας λέξεις, ὡς ἀντικατάστασις, ἰκανοποιήσις, ἐξίλασμός, ἢ ἀντιπροσώπευσις, μᾶς φέρουν μίαν ἀγγελίαν ἠθικωτέραν, λογικωτέραν καὶ σοβαρωτέραν.

Ἡ ἀπάντησις πρὸς τὸν ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ πῶς ἀντιλαμβανόμεθα τὰς σχέσεις μεταξὺ τοῦ Θεοῦ καὶ ἡμῶν. Εἶνε αὐταὶ ἀτομικαὶ σχέσεις, καθὼς ὑφίστανται μεταξὺ πατρὸς καὶ ἀπειθοῦς τέκνου; ἢ ἐπίσης νομικαὶ καὶ ἐπίσημοι σχέσεις τοιαῦται, καθὼς μεταξὺ δικαστοῦ ἢ βασιλέως καὶ ἐνὸς παραβάτου; Ἐὰν αἱ σχέσεις εἶνε ἀμφοτέρων τῶν εἰδῶν, τότε τὸ πρόβλημα τῆς σωτηρίας ἢμπορεῖ ἴσως νὰ φαίνεται ὅτι ἐγκεῖται εἰς τὴν νομικὴν σχετικότητα καὶ ἡ πρώτη ἀπαίτησις θὰ εἶνε διὰ κάτι τι, τὸ ὅποιον θὰ ἰκανοποιήσῃ τὴν θεῖαν δικαιοσύνην, ἢ θὰ δικαιώσῃ τὴν ἠθικὴν διάταξιν, ἢ θὰ τιμᾷ τὴν ἀγιότητα τοῦ Θεοῦ.

Τοῦτο ἦτο τὸ πρόβλημα, καθὼς συνήθως ἐπαρουσιάζετο εἰς τοὺς πατέρας ἡμῶν, καὶ ἐκεῖνοι ἐσυνήθιζον νὰ συζητοῦν ὅτι καὶ ἀκόμη ἔὰν κανεὶς ἠδύνατο νὰ δεῖξῃ καρδίαν πλήρη μετανοίας, καὶ νὰ ὑποστῇ τὴν τελείαν καὶ πρόθυμον ὑπακοήν, διὰ τὸ μέλλον, τοῦτο δὲν ἤθελεν ὑπερισχύσει νὰ ἐξαλείψῃ τὸ παρελθόν. Ὁ Θεὸς θὰ ἦτο ἠναγκαζόμενος ν' ἀπορρίψῃ τὴν μετανοουσαν ψυχὴν ἔξω τῆς ἀγάπης Του, καὶ στρέψῃ αὐτὴν πρὸς τὴν νόλασιν, ἐκτὸς ἂν μία θυσία ἐπρομηθεύετο, ἣτις ἠδύνατο νὰ ληφθῇ ὡς ἀντίλυτρον διὰ τὴν τιμωρίαν ταύτην. Ἐὰν οὗτος εἶνε ὁ τρόπος μας διὰ τὴν ἀντίληψιν τῆς φύσεως τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ ἠθικοῦ σύμπαντος, τότε ὁ θάνατος τοῦ Χριστοῦ θὰ φανῇ ὅτι προμηθεύει τὴν θυσίαν, ἢ προσφορὰν, ἣτις ἀπηγείτο, καὶ ἐπιτρέπει τὸν Θεὸν νὰ δεῖξῃ εἰς ἡμᾶς τὸ ἔλεος Αὐτοῦ.

11. ΑΤΟΜΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ

Ἄλλ' ἡ ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου δὲν εὐρίσκεται ἐκεῖ, καθὼς ὁ παρὼν συγγραφεὺς πιστεύει. Μεταξὺ ἡμῶν καὶ

τοῦ Θεοῦ δὲν σχετιζόμεθα καθόλου μὲ νομικοὺς δεσμούς. Πλανώμεθα, ὅταν συγγέωμεν τὰς σχέσεις μεταξὺ τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἀπειθῶν τέκνων Του, διὰ τῆς εἰσαγωγῆς ἄλλης κατωτέρας προσωπικῆς σχέσεως, ἢ ὅταν προσδιορίζωμεν τὴν Πατρότητα δι' ἄλλου τινὸς ὀνόματος. Λανθάνομεν, ὅταν ὁμιλοῦμεν περὶ ἀγιότητος, καὶ ἀγάπης, ὡσάν νὰ ἦσαν δύο, καὶ οὐχὶ ἓν πράγμα, ὡσάν ἡ ἀγιότης ἔδωκε διάφορον συμβουλήν ἀπὸ τὴν ἀγάπην. Ἡ ἀγιότης, ἣτις εἶνε ὅ,τι δὴποτε ἄλλο, παρὰ ἀγάπη, εἶνε ἐπὶ τοσοῦτον τὸ ἀντίθετον τῆς ἀγιότητος, καὶ ἡ ἀληθῆς ἀγιότης εἴτε ἐν Θεῷ, εἴτε ἐν ἀνθρώπῳ, ἔν εἶνε τίποτε ἄλλο, παρὰ τελεία ἀγάπη.

Τὸ πρόβλημα τῆς σωτηρίας μας εἶνε καθὼς ἡ παραβολὴ τοῦ Ἀσώτου υἱοῦ ἠθέλην ὁδηγήσει ἡμᾶς νὰ σκεφθῶμεν ὅτι εἶνε, δηλ. πῶς νὰ φέρῃ ἡμᾶς ὀπίσω εἰς τὸν οἶκον τοῦ Πατρὸς. Ἡ σωτηρία τὴν ὁποίαν χρειαζόμεθα εἶνε νὰ σωθῶμεν ἀπὸ τὰς ἁμαρτίας μας, ἀλλ' αἱ ἁμαρτίαι μας δὲν πρέπει νὰ θεωρῶνται ὡς ἐν χρέος, τὸ ὁποῖον ὀφείλει νὰ πληρώνη τις, ἢ ὡς πράξεις παραβάσεως, διὰ τὰς ἵστας μία βεβαία ποινὴ προσδιορίσθη, καὶ δὲν πρέπει νὰ συγχωρηθῶν ἀνευ τινὸς ἀντισταθμίσεως ἱκανοποιητικοῦ. Αἱ ἰδέαι αὗται ἀνήκουν εἰς τὴν νομικὴν σχέσιν, καὶ τὸ πρόβλημα δὲν εἶνε ἐκεῖ.

Τὸ θανάσιμον σημεῖον τῶν παρασμένων ἁμαρτιῶν μας εἶνε ὅτι ἐκεῖναι δὲν ἐπέρασαν, ἐκεῖναι ἀποτελοῦν μέρος ἡμῶν. Αἱ ἁμαρτίαι μας ἔγειναν ἡ ἁμαρτωλότης ἡμῶν, Ἐκεῖναι κατώρθωσαν νὰ μᾶς κήμουν ὅ,τι εἴμεθα, καὶ εἶνε ζωνταναὶ καὶ ἐνσαρκωμένοι ἐν ἡμῖν σήμερον, ἀπομακρύνουσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ἐν τῷ ὁποίῳ μόνον ὑπάρχει ἡ εἰρήνη ἡμῶν. Ἡ μόνη ὁδὸς νὰ σωθῶμεν, εἶνε νὰ μεταβληθῶμεν ἀπὸ ὅ,τι εἴμεθα, καὶ νὰ ὁδηγηθῶμεν εἰς

νέαν ἐμπιστοσύνην, καὶ ἀγάπην πρὸς τὸν Θεόν. Δὲν δυνάμεθα λοιπὸν νὰ σωθῶμεν δι' ἄλλου τινὸς πράγματος, ὅπερ εἶνε ἀπλῶς ἐξωτερικὸν εἰς ἡμᾶς, οὔτε διὰ τινος, τὸ ὁποῖον εἶνε εἰς τὸ παρελθόν.

Μόνον ἡ προσωπικὴ μας συμφιλίωσις πρὸς τὸν Θεόν, καὶ πρὸς τὸ ῥέλημα καὶ πρὸς τὰς ὁδοὺς Αὐτοῦ, μὲ ἡμᾶς, εἶνε ἀξίον τοῦ ὀνόματος τῆς σωτηρίας. Καὶ δὲν δυνάμεθα τοιοῦτοτρόπως νὰ συμφιλιωθῶμεν, ἐκτὸς ἂν βλέπωμεν τὸν Θεὸν καθὼς εἶνε ἐντελῶς ἀξίον τῆς ἀγάπης τῆς ὅλης καρδίας ἡμῶν. Οὔτε ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἔκαμεν ὁ Θεὸς μίαν φοράν, οὔτε ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔκαμεν ὁ Χριστὸς μίαν φοράν δύναται νὰ μᾶς σώσῃ, ἀλλ' ἐκεῖνο ὅπερ ὁ Χριστὸς ἔκαμεν μίαν φοράν, εἶνε τὸ μυστήριον, καὶ ὁρατὸν ἐνέχυρον εἰς ἡμᾶς. Τοῦτο ἦτο τὸ ἔργον Του δι' ἡμᾶς πάντοτε· καὶ δεικνύει εἰς ἕκαστον, ἐὰν ῥέλωμεν, τὸν Θεόν, μὲ τὸν ὁποῖον ἔχομεν νὰ κήμωμεν. Βλέπομεν τὸν Θεόν, ὅταν βλέπωμεν τὸν Χριστόν, ὅταν βλέπωμεν τὴν ἐνσαρκωθεῖσαν ἀγάπην. Καὶ βλέπομεν τὴν ἐνσαρκωθεῖσαν ἀγάπην ὑπερβολικῶς εἰς τὸν Σταυρόν.

12. ΕΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΣΩΤΗΡΙΑΣ

«Ἀγάπης πᾶρ εἶσαι.»

Τοῦτο εἶνε Εὐαγγέλιον πλήρους, ἐλευθέρας, καὶ παρούσης σωτηρίας. Ἐάν τις θέλῃ νὰ σωθῇ, δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ γυρίσῃ, καὶ ν' ἀναπαυθῇ μὲ κάτι τι γινόμενον ἐν τῷ παρελθόντι. Δὲν ἔχει νὰ κήμῃ μὲ τίποτε ἄλλο, παρὰ μὲ τὴν ἀγάπην ἔδω καὶ τώρα. Ὁ Σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ μᾶς βεβαιοῖ ὅτι ζῶμεν ἐνώπιον μιᾶς ἀγάπης,

τὴν ὁποῖαν ἢ χειρίστη ἀνθρωπίνη ἀμαρτία δὲν δύναται νὰ σβύσῃ, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ θάνατος δὲν δύναται νὰ καταστρέψῃ. Διότι ὁ Θεὸς εἶνε ἀγάπη. Αὐτὸς δὲν ἐπερίμενε νὰ ζητεῖται, ἀλλὰ προσήλθεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, νὰ ζητήσῃ καὶ νὰ σώσῃ τὸ ἀπολωλὸς, καὶ ἀκόμη ἢ ἀναζητησίς Του προχωρεῖ, ἕως οὗ εὐρὴ ἡμᾶς ἕνα πρὸς ἕνα. Αὐτὸς δὲν ἐχρειάσθη νὰ συνδιαλλαγῇ μὲ ἡμᾶς, ἀλλ' ἀνέλαβε τὸ ἔργον τῆς συνδιαλλαγῆς τῶν ἰδιοτελῶν καρδιῶν μας πρὸς ἑαυτὸν. Ἄλλ' ἢ ἀγάπη αὕτη, ἣτις ἀπεκαλύφθη ἐν τῷ Σταυρῷ, δὲν εἶνε ἐκείνη, τὴν ὁποῖαν οἱ ἄνθρωποι ὀνομάζουσι ἀγάπην. Ἐπειδὴ Αὐτὸς εἶνε ἀγάπη, Αὐτὸς εἶνε ἀδυσώπητος εἰς τὰς ἀπαιτήσεις του, καθὼς εἶνε ἀπειρος εἰς τὴν χάριν Του. Δὲν θὰ μᾶς ἀφήσῃ νὰ ὑπάγωμεν, ἀλλ' οὔτε θέλει συνταχθῆ μὲ ἡμᾶς, ἢ ἐλαττώσει μίαν τῶν ὑψηλῶν ἐντολῶν Του.

Αὐτὸς ἐμποδίζει ὅλας τὰς ψευδεῖς παρηγορίας, καὶ ὅλα τὰ ἄτιμα δῶρα, καὶ δὲν προσφέρει εἰς κανένα ἄλλο τι παρὰ μίαν καθαρίζουσαν εἰρήνην. Ἐπειδὴ Αὐτὸς εἶνε ἀγάπη, Αὐτὸς θέλει κάψῃ ἡμᾶς, ἕως ὅτου καθαρῶς ἡμᾶς. Ἀλλὰ γνωρίζομεν ὅτι ἐκεῖνος, ὅστις ὠδοιπόρησε τόσον μακρὰν διὰ νὰ μᾶς εὐρῇ, δὲν θέλει μᾶς ἀρνηθῆ, ὅταν εὐρεθῶμεν, καὶ τὸ νὰ γινόμεθα δεκτοὶ διὰ τῆς ἀγάπης ταύτης σημαίνει ὅτι ἐσώθημεν. Τοῦτο δὲν τερματίζει τὸ ταξεῖδί μας, ἀλλὰ δίδει τέλος εἰς τὰς περιπλανήσεις μας, οὐχὶ τοὺς ἀγῶνάς μας, ἀλλὰ τὴν δειλίαν, καὶ τὰς ταπεινάς παραδόσεις μας, οὐχὶ εἰς τὴν μαθήτευσιν, ἀλλὰ τὴν ἐρημίαν, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐχάθημεν, διότι Αὐτὸς μᾶς δίδει ἀληθινὴν ζωὴν, ὅταν συνδιαλλάτῃ ἡμᾶς πρὸς ἑαυτὸν.

 SISMANOGLIO
MEGARÒ

Τμήμα 2 γρόσια

SISMANGLIO
MEGARO

